

Reservation

Bilaga 1

Kommunstyrelsen 2020-10-29

Ärende 2. Malmö stads budget 2021 med plan för åren 2022-2023

Moderaterna yrkade att styrets förslag till budget ska avslås till förmån för Moderaternas budgetförslag.

Då vårt förslag ej vann gehör reserverar vi oss till förmån för egen budget (se bilaga).

Torbjörn Tegnhammar (M)

Håkan Fäldt (M)

Helena Nanne (M)

Med instämmande av

John Roslund (M)

John Eklöf (M)

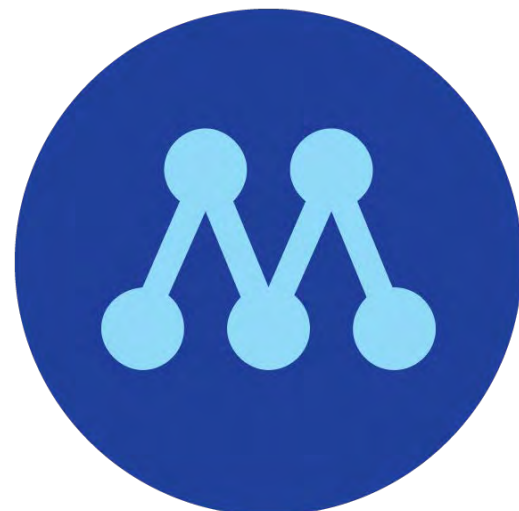
Tony Rahm (M)

Säkra Malmös framtid

- en budget för arbete, trygghet och välfärd

BUDGET 2021
med plan för 2022–2023

Säkra Malmös framtid

– en budget för arbete, trygghet och välfärd

Coronapandemin har försatt Malmö, Sverige och världen i en kris som vi får gå tillbaka till 30-talskrisen eller till spanska sjukan för att finna motstycken. Människor har fått ta avsked av personer de älskar för tidigt, livsverk har gått under och tusentals Malmöbor har mist sina jobb.

Samtidigt har krisen också visat mycket av Malmös styrka. Personalen i äldreomsorgen har gjort heroiska insatser för att hålla våra äldre trygga och samtidigt fortsätta att ge en god och värdig omvårdnad, Malmöborna gjorde det närmast till en folkrörelse att köpa hem mat från stadens restauranger för att försöka bidra till att de klarar sig genom krisen och politiken kunde vid flera tillfällen samla sig och sätta kommunala stödpaket, fulla med bra moderat politik, för att lindra krisens skadeverkningar på näringsliv och arbetstillfällen i Malmö. Den särskilda Malmöandan av att stå starka tillsammans är som allra bäst under kriser, den kommer vara det allra bästa vapnet för att ta Malmö genom krisen.

Moderaterna lägger ett ansvarsfullt budgetförslag där stora satsningar görs på arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning, för att de som förlorat jobbet under krisen snabbt ska kunna återvända till arbetsmarknaden, men också för att människor som under lång tid fastnat i utanförskap på grund av en fullkomligt misslyckad socialdemokratisk politik äntligen ska kunna få en chans att få stå på egna ben och försörja sig själva. Malmö var en gång en stad präglad av arbetets ära, med rätt politik finns alla förutsättningar för att Malmö ska bli arbetets stad igen. Fabriksvislornas och de rykande skorstenarnas tid är förbi i Malmö, men framtidens stad ska växa fram med grön industri, tech-startups och genom att Malmö ska gå före med en hållbar omställning driven av teknikutveckling. Samtidigt lägger Moderaterna en budget där vi tar ansvar för ekonomin och säkerställer att Malmö har torrt krut kvar i arsenalen för att staden ska ha kapacitet till ytterligare räddningspaket för jobb och företag om krisen skulle fördjupas under 2021.

Moderaterna fortsätter att prioritera satsningar på skolan, med fokus på förstärkta resurser till undervisning, inte minst i matematik och svenska. Skolan kommer vara nyckeln för att nästa generation som ska kliva ut i vuxenlivet ska få goda förutsättningar att stå på egna ben.

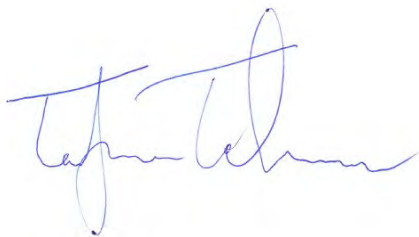

Malmöns trygghet ska stärkas. Detta sker både genom omfattande satsningar på en stark arbetslinje som motverkar utanförskap, splittring och social oro och genom satsningar på fler ordningsvakter som skapar trygghet på gator och torg i hela Malmö, införande av trygga stråk, fler trygghetskameror och förbättrad belysning på otrygga platser och genom stärkta insatser mot den organiserade brottsligheten i Malmö.

Malmö är en fantastisk stad som har alla förutsättningar att bli en framgångssaga. För att detta ska bli verklighet behöver dock Malmö en nystart. Malmö behöver fungerande åtgärder för att snabbt föra staden ur den djupa krisen som det senaste året drabbat hela världen. Malmö behöver en arbetslinje för att bryta den massarbetslöshet som orsakats av 26 år av socialdemokratiska misslyckandet. Malmö behöver en ny politik och ett nytt ledarskap. Moderaterna står redo att axla ansvaret.

Här presenterar vi Moderaternas budgetförslag för 2021.

Torbjörn Tegnhammar (M)

Innehåll

Våra visioner för Malmö	5
Arbete och välfärd.....	7
Trygghet och sammanhållning	13
Skola och utbildning	17
Stadsbyggnad, service och miljö	22
Kultur och fritid.....	26
En god organisation	30
Styrning och ledning i Malmö stad.....	34
God ekonomisk hushållning i Malmö stad.....	35
Planeringsförutsättningar, ramar och ekonomisk analys	42
Finansiella rapporter	51

Våra visioner för Malmö

1. Topp 10 i Sverige avseende företagsklimat

Malmö har potential att bli Sveriges bästa företagskommun. Malmö ska via satsningar på bättre bemötande, en förstärkt dialog, mindre byråkrati och en snabbare tillståndsprocess främja företagande och skapa goda förutsättningar för ett långsiktigt företagande. Med ett blomstrande näringsliv följer jobb, tillväxt och ökade resurser till välfärden.

2. Trygghet för alla Malmöbor i hela Malmö

Hela Malmö ska vara en trygg plats att vistas på, oavsett tid på dygnet. På bussen hem, efter biobesöket och på löprundan – överallt och för alla. Trygghetsfrågorna har högsta prioritet och kommer att sättas överst på dagordningen från dag ett. När staten inte tar det ansvar de är ålagda att göra måste kommunpolitiker vidta de åtgärder som krävs för en ökad trygghet i hela Malmö.

3. Ingen elev ska lämna skolan utan gymnasiebehörighet

Skolan utgör varje barns grund till ett framtida självständigt liv. Malmös skolor måste kunna tillgodose varje elevs behov. Det behövs en kunskapsreform för hela Malmö. Vårt mål är att alla Malmös grundskoleelever ska uppnå gymnasiebehörighet till något av gymnasieskolans program. För att åstadkomma det behöver vi anpassa undervisningen efter elevernas olikheter, satsa de resurser som behövs och säkerställa ordning och reda.

4. Inför valfrihet i hela välfärden

Välfärden i Malmö ska vara av högsta kvalitet. Det är dags att ge Malmöborna en rätt att välja men också en möjlighet till att kunna välja bort det som inte fungerar. Valfrihetsreformer ska införas inom välfärdens samtliga områden. Reformerna i syfte att öka livskvaliteten för gammal och ung.

5. Färre i utanförskap än riksgenomsnittet

Malmö består idag av tusentals människor som inte vill något annat än att jobba men som i dag är fast i ett långvarigt bidragsberoende. En tydlig arbetslinje ska gälla i hela Malmö. Varje arbetsför malmöbo som befinner sig utanför arbetsmarknaden ska erbjudas relevant utbildning och effektiv matchning. Att

uppbära bidrag ska alltid kombineras med krav. I Malmö ska arbete alltid löna sig mer än bidrag.

6. Alla äldre ska vara nöjda med sin äldreomsorg

I Socialstyrelsens jämförelse av äldreomsorgen i Sveriges kommuner når Malmös äldreomsorg år efter år ovärdigt låga nivåer. Det måste ske en omfattande satsning på stadens äldreomsorg för att kunna ge Malmös äldre den omsorg de förtjänar.

7. Topp 5 bästa miljökommun i Sverige

Nya gröna lösningar som underlättar för människor att växla från bilen till kollektivtrafik och cykel för att minska trängseln i stadskärnan ska prioriteras. Samtidigt ska de i behov av bilen, för att få livspusslet att gå ihop, ges bättre möjligheter till det. När Malmö växer är det av central betydelse att utvecklingen sker hållbart och utan att stjåla resurser från framtida generationer.

8. Ingen kommunal affärsverksamhet utanför välfärdens kärna

Malmöbornas skattemedel ska gå till att trygga välfärdens kärnverksamhet och inte till kommunala affärsidéer tänkta att konkurrera ut privata Malmöföretag.

9. Bygg bort bostadsbristen

Bostadsbyggandet i Malmö har ökat de senaste åren men med nuvarande kommunala bostadspolitik kommer det att ta många år att komma ikapp åren av närmast obefintligt byggande. Malmö behöver förtäta stadens centrala delar genom att bygga på höjden. Dels för byggandet av fler bostäder men också för att få ekonomi i bostadsbyggandet. Möjlighet till egen försörjning är centralt för att alla Malmöbor ska kunna skaffa en egen bostad. Därför är arbetslinjen den viktigaste åtgärden för att komma till rätta med Malmös bostadsbrist.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

Att anta föreslagna kommunfullmäktigemål för perioden 2021–2022.

Arbete och välfärd

Kommunfullmäktigemål:

MALMÖ STAD SKA VERKA FÖR ATT EN STÖRRE ANDEL MALMÖBOR SKA ARBETA ELLER STUDERA

Nämnder som berörs: gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden, samt funktionsstödsnämnden

MALMÖ STAD SKA VERKA FÖR ATT ANDELEN MALMÖBOR SOM ÄR SJÄLVFÖRSÖRJANDE SKA VARA HÖGRE ÄN RIKSGENOMSNIITTET

Nämnder som berörs: arbetsmarknads- och socialnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt kommunstyrelsen

MALMÖ STAD SKA VERKA FÖR EN GOD OMSORG DÄR NÖJDHETEN HOS BRUKARNA ÄR HÖG

Nämnder som berörs: hälsa-, vård- och omsorgsnämnden samt funktionsstödsnämnden

Inriktning för verksamheten

Malmö har landets högsta arbetslöshet och en oroväckande stor andel av hushållen är beroende av ekonomiskt bistånd. Samtidigt visar Malmö stads egen rapport *Bakomliggande orsaker till kostnadsutvecklingen och budgetavvikelsen inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter* att Malmö är den kommunen av alla jämförbara kommuner som satsar minst på arbetsmarknadsinsatser. Omfattande nivåhöjande satsningar genomförs därför på arbetsmarknadsinsatser.

Arbetslösheten bland unga vuxna i åldersgruppen 18–24 år i Malmö är nästan 20 procent. Samtidigt saknar en tredjedel av alla utrikes födda i samma åldersgrupp arbete. Om inte denna utveckling bryts riskerar en ny generation hamna i ett permanent utanförskap. För att motverka Malmös massarbetslöshet, som har förvärrats under Coronapandemin, så tillförs betydande medel till vuxenutbildning, för att möjliggöra för fler att genom komvux och yrkesutbildning tillgodogöra sig kunskaper som stärker möjligheten att bli självförsörjande.

Malmö stads aktiviteter för mottagare av ekonomiskt bistånd som syftar till att nå arbete och egen försörjning är bristfälliga och genomförs i för liten omfattning. Därför införs aktivitetskrav på heltid, eller motsvarande arbetsförmåga om denna är nedsatt, där fullt deltagande utgör ett grundläggande krav för bidragsutbetalning. För att stärka arbetet med att rusta bidragstagare till att kunna nå arbetsmarknaden ska stadens insatser i större utsträckning än idag kompletteras med fria aktörer.

Stadskontorets granskning visar att Malmö stad satsar minst pengar av alla jämförbara kommuner på utredningar kopplat till ekonomiskt bistånd. Detta slår mot förmågan att stävja bidragsfusk. En särskild satsning ska därför genomföras för att stärka utredningsverksamheten.

Bara var tredje nyanländ som kommer till Malmö är i arbete efter tio år. Konsekvenserna av ett liv i utanförskap är förödande för både individen och samhället. Malmö ska därför ge ett omfattande integrationserbjudande från dag ett men också ställa tydliga krav på att den som erbjuds insatser.

För att förkorta vägen till arbetsmarknaden för nyanlända ska Malmö stad stärka sin svenskundervisning genom att SFI ges en tydligare yrkesinriktning. Detta ska genomföras tillsammans med fria aktörer med dokumenterat goda resultat. Arbetsgivare vittnar om att många nyanlända trots fullbordade språkstudier saknar

förmåga att kommunicera fullgod på svenska. Detta försvårar anställningar inom en rad yrken inom såväl privat som offentlig sektor. Därför ska Malmö genomföra en särskild satsning på språk- och uttalsträning.

Coronapandemin har slagit hårt mot såväl företag som arbetstillfällena i Malmö. Staden har under 2020 vidtagit åtgärder för att lindra krisens skadeverkningar på Malmös näringsliv för att förhindra att Malmöbor förlorar sina arbeten. Malmö stad ska under 2021 vara beredda att vidta ytterligare åtgärder om så är nödvändigt, även om detta skulle innebära att medel från resultatutjämningsreserven får tas i anspråk.

I ett utvecklat och rikt land som Sverige bör hemlöshet inte existera. Den viktigaste insatsen för att motverka hemlöshet i Malmö är effektiva åtgärder för att hjälpa människor att komma i arbete och därmed kunna få en bostad på den reguljära bostadsmarknaden.

I Arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhet för ekonomiskt bistånd utgörs 6,6 procent av de godkända hyreskostnaderna bostäder med hyresnivåer över högsta godtagbara belopp. Detta innebär att mottagare av ekonomiskt bistånd tilldelas hyresrätter med hyror som de inte förväntas kunna betala själva om de lämnar bidragsberoende till förmån för egen försörjning. Detta skapar destruktiva inlåsnings effekter där den som lever på bidrag inte kan börja arbeta och samtidigt ha råd att behålla sin bostad. För att säkerställa att Malmö stads bidragsutbetalningar inte skapar hinder för arbetsmarknadsdeltagande regleras möjligheten till ekonomiskt bistånd för hyreskostnader så att ekonomiskt bistånd aldrig kan beviljas för hyror över högsta godtagbara belopp.

Malmös äldreomsorg ska präglas av valfrihet, mångfald och kvalitet. Den som behöver samhällets stöd ska aldrig behöva oroa sig över att inte få hjälp. Vården och omsorgen ska i alla delar vara trygg och utgå från våra äldres behov och önskemål.

Malmö stad ska införa ett valfrihetssystem i hemtjänsten. De som har hemtjänst ska få möjlighet att välja utförare. Systemet ökar konkurrensen, kvaliteten och ger brukare utökad inflytande över hur deras hemtjänst ska utföras.

I syfte att öka valfriheten för dem som är i behov av särskilt boende ska Malmö stad sträva efter att möjliggöra äldreboenden med särskild profil. Den mångfald av nationaliteter som finns i Malmö innebär att inrättandet av äldreboenden med

särskild språkkompetens och kännedom om den äldres kultur skulle skapa stort mervärde för de boende. För att förbättra förutsättningarna för profilerade äldreboenden ska möjligheten till etablering för andra utförare av äldreomsorg än Malmö stad förbättras.

Den psykiska ohälsan är idag oroväckande utbredd bland äldre invånare. Ensamhet, oro och otrygghet är allvarliga problem. Coronapandemin och de medföljande rekommendationerna om att äldre ska undvika icke nödvändiga sociala kontakter har förvärrat situationen. För att vända utvecklingen och för att stärka det psykiska välmåendet hos Malmös äldre så ska äldreкураторer införas i Malmö stads äldreomsorg. Därtill ska utevistelsegaranti införas för alla omsorgstagare inom äldreomsorgen.

En riktad satsning på ökad digitalisering inom äldreomsorgen ska genomföras för att underlätta för personalen i sitt arbete men också för att kunna erbjuda en säkrare och tryggare omvårdnad. Varje krona i kostnadsminskning som uppstår genom digitalisering stannar i verksamheten och möjliggör kvalitetshöjande åtgärder i äldreomsorgen.

Fallskador är en orsak till stort lidande för Malmös äldre. I Malmö registreras årligen 10 000 fall. Många av dessa fall innebär stort lidande för den enskilde och stora kostnader för samhället. Många av fallen hade kunnat undvikas med ett välfungerande förebyggande arbete. För att möjliggöra detta krävs inte minst en stark samordning av insatser mellan kommunen och Region Skåne. Därför ska Malmö stad utreda möjligheten till att inrätta ett gemensamt fallpreventioncenter.

God mat är av yttersta vikt för de äldres livskvalitet. Det är viktigt att kosten inom äldreomsorgen håller hög kvalitet, är näringsrik och en höjdpunkt i vardagen. Det bör inte bara vara grundläggande för att förebygga undernäring utan även en social aktivitet att se fram emot. Måltidsmodellen som är framtagen av livsmedelsverket innefattar mer än bara maten på tallriken. Den tar även saker som rummet, trivseln och den generella upplevelsen i beaktande. En ökad användning av måltidsmodellen ska tillämpas samt ökade kvalitetskontroller för kosten inom äldreomsorgen.

Malmö stad ska fullt ut fullgöra stadens lagstadgade uppdrag om att ge malmöbor med rättigheter enligt LSS möjlighet att leva som andra under goda levnadsvillkor. Under 2020 har rapporter om tysthetskultur och systematiska lagbrott i stadens LSS-boenden framkommit. Medborgarna förtjänar upprättelse

och full respekt för sina rättigheter. Malmö stad ska därför vidta riktade åtgärder för att öka rättssäkerheten, friheten och inkluderingen för de malmöbor som har insatser i funktionsstödsnämndens verksamheter eller lever i staden med funktionsnedsättning.

För att uppnå målen med LSS krävs hög kvalitet i hela förvaltningen, vilket inkluderar allt ifrån myndighetens kommunikation till det dagliga mötet med brukarna. Kompetensen runt systematiskt arbetsmiljöarbete och lagstiftning behöver stärkas på chefsnivå. Lösningar för att kombinera en hälsosam arbetsmiljö med friheten under LSS behöver utgöra en tydlig målsättning för alla medarbetare. Personalen ska kunna arbeta säkert utan att malmöbor ska utsättas för tvång och begränsningar eller känna sig särpräglade av institutionella faktorer. Satsningar på brukarnära handledning, tillbudshantering och meddelarfrihet behöver säkerställas för alla anställda i syfte att säkra rättssäkerheten i praktiken. För myndigheten behövs tydliga riktlinjer och tillräckligt med handläggare för att kunna göra kvalitativa utredningar och uppföljningar. Med en trygg personal, rättssäkra beslut och kompetenta chefer kan staden också säkerställa att lagstiftningen efterlevs och undvika stress i mötet med dem Malmö stad har uppdrag att stödja. Bostad enligt LSS är ett hem och en social kontext. För att uppnå lagstiftningen krävs flexibla lösningar och individuell anpassning. Malmö ska kunna tillgodose alla malmöbors behov och lösningen är aldrig institutionella miljöer.

Malmö betalar idag stora summor för externa placeringar där invånare tvingas lämna sin hemstad, anknytning och sina anhöriga. Det största behovet ser vi inom formen gruppboende där funktionsstödsnämndens främsta uppdrag inte är att leverera tak över huvudet utan social samvaro och gemenskap utifrån individuella behov. Med nuvarande norm om att gruppera efter beteende och utifrån Malmös geografiska begränsningar behövs en ny strategi för att uppnå lagstiftningens krav. Externa placeringar ska vara en sistahandslösning där individens rättigheter och behov alltid ska tillgodoses. Genom ökad valfrihet och fokus på individen skulle malmöbor kunna stanna i sin hemstad och uppnå lagstiftningens krav på goda levnadsvillkor. Normen ska vara individanpassade insatser i enlighet med socialstyrelsens riktlinjer.

Arbetsmarknaden måste bli jämlik och tillgänglig för malmöbor med funktionsnedsättning. Stadens prioriteringar ska därför vara att bryta inlåsnings effekter, öka kontakten med den reguljära arbetsmarknaden och kunskapen hos arbetsgivarna. Genom utökade möjligheter och valfrihet inom

daglig verksamhet bejakar vi god arbetsmiljö, välmående och självbestämmande. Genom att främja ett självständigt liv, jämlika levnadsvillkor och full delaktighet i samhället ska staden ge barn med funktionsnedsättning möjligheten att leva som andra barn.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

att ge arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att införa aktivitetskrav på heltid eller motsvarande arbetsförmågan denna nedsatt, där fullt deltagande utgör ett grundläggande krav för bidragsutbetalning,

att ge hälsa-, vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att införa äldreкураторer,

att ge hälsa-, vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att inrätta ett gemensamt fallpreventionscenter med Region Skåne,

att ge funktionsstödsnämnden i uppdrag att stoppa utbyggnaden av institutionsliknande LSS-boenden,

att ge arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att ändra sina riktlinjer för ekonomiskt bistånd så att ersättning för hyror över högsta godtagbara belopp aldrig kan beviljas,

Trygghet och sammanhållning

Kommunfullmäktigemål:

MALMÖ STAD SKA VERKA FÖR ATT ÖKA TRYGGHETEN BLAND MALMÖBORNA OCH FÖR ATT ALLA FORMER AV BROTTSLIGHET SKA MINSKA

Nämnder och bolag som berörs: kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden, Parkeringsövervakning Malmö AB, miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden samt servicenämnden

MALMÖ STAD SKA VERKA FÖR ATT INGEN MALMÖBOR RISKERAR ATT FARA ILLA I HEMMET GENOM ATT BEKÄMPA HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK SAMT VÅLD I NÄRA RELATIONER

Nämnder som berörs: kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden, förskolenämnden, grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden samt funktionsstödsnämnden

Inriktning för verksamheten

Gångbrottslighet, mord och bombdåd har länge plågat Malmö. Därför krävs omfattande satsningar för att hela Malmö ska vara en trygg plats att vistas på oavsett tid på dygnet. Malmöborna ska vara trygga på bussen hem, efter biobesöket och på löprundan. Otryggheten splittrar vår stad och människorna i den och därför ska trygghetsfrågorna ha hög prioritet i Malmö stads verksamhet. Segregationen och det utanförskap den för med sig skapar parallella samhällen i Malmö. Det är en utveckling som behöver vändas så att hela Malmö ska kunna bli en trygg stad. Därför ska arbetet med kommunala ordningsvakter som nu införs i liten skala ska utökas och omfatta alla delar av staden.

För att minska kriminaliteten och öka tryggheten ska antalet trygghetsåtgärder öka i Malmös brottsbelastade områden. Det ska ske genom en utökad satsning på kameraövervakning på utsatta platser. Otrygga miljöer ska städas och rensas på inslag i den fysiska miljön som skapar otrygghet. För att öka tryggheten i det offentliga rummet ska möjligheten att införa särskilda trygga stråk med förstärkt belysning, trygghetskameror och ordningsvakter utredas.

Riktade insatser ska göras för att öka tryggheten i Malmös kollektivtrafik för att säkerställa att otrygghet inte motverkar Malmöbornas resande med kollektiva färdmedel vid någon tid på dygnet.

Ska Malmö bli en trygg stad behövs det fler poliser på gator och torg. För att kommunen själv ska kunna bidra till detta ska Malmö stad verka för att staten ska ge landets kommuner rättighet att anställa kommunala ordningspoliser. Kommunala ordningspoliser skulle arbeta synligt och fokusera på ordningshållning och brottsförebyggande arbete samtidigt som de skulle avlasta den statliga polisen att ägna sig åt sitt viktiga arbete. En polisutbildning för kommunala ordningspoliser skulle med fördel kunna förläggas till Malmö.

En välfungerande tillsynsverksamhet är ett av stadens viktigaste verktyg för att bidra till att bekämpa den organiserade brottsligheten. Tillsynsverksamheten ska i större utsträckning än idag riktas mot aktörer där det finns misstanke om misskötsel. Restaurangägare och krögare som under lång tid har uppvisat skötsamhet vittnar om en allt mer negativ inställning från kommunens sida när det gäller tillståndsgivning. Malmö stads tillsynsresurser ska inte läggas på att försvåra verksamheten för skötsamma företagare, utan på kraftfulla insatser mot brottslingar som verkar inom sektorer som Malmö stad kan nå inom ramen för stadens tillsyn.

Arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck och mäns våld mot kvinnor behöver återspeglas i samtliga verksamheter. Malmö är i starkt behov av politisk handlingskraft som visar att den typen av värderingar inte är välkommet i vårt samhälle. Malmös hedersproblematik påverkar unga flickors och pojkars inlärning skolan samtidigt som det hotar grundläggande fri- och mänskliga rättigheter. Det krävs att staden har alla verktyg för att bekämpa hederskulturen och särskilda satsningar behöver göras för att stärka kompetensutvecklingen för att kunna uppmärksamma riskfaktorer, ytterligare utveckling av sex- och samlevnadsundervisningen och tydliga direktiv att det åligger samtliga chefer och tjänstepersoner att bekämpa dessa antidemokratiska värderingar. Malmö stad ska stötta kvinnojourernas verksamhet och ge dem långsiktiga ekonomiska förutsättningar.

Malmö Stad ska tillämpa en nolltolerans mot barnäktenskap såväl inom den löpande verksamheten som vid utbetalning av ekonomiskt stöd eller andra socialärenden. Länsstyrelsen i Östergötland, som länge har haft uppdraget att stärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i Sverige, har efterlyst att specifik statistik inom socialtjänsten ska föras över hedersrelaterade ärenden som kommunen hanterar varje år. Malmö Stad ska införa dessa krav och börjar föra statistik kring hur många ärenden som inom socialtjänsten har en koppling till hedersrelaterat våld och förtryck.

Malmö stads kurs i samhällsorientering för personer som nyligen har fått uppehållstillstånd i Sverige ska vara obligatorisk. Utbildningen kompletteras med utökad kursinnehåll om jämställdhet, minoriteters och HBTQ-personers rättigheter i Sverige.

Staden har ett omfattande ansvar att förhindra störningar, skapa trygga boendemiljöer och bekämpa olovlig andrahandsuthyrning. MKB och privata fastighetsägare behöver hjälpas åt i arbetet med att förhindra situationer som uppstår i samband med att hyresgästen upplever störningar under kvällar och nätter. MKB ska garantera trygga boendemiljöer för skötsamma hyresgäster och vråka de personer som inte sköter sig eller hyr ut sin lägenhet olovligen i andra hand. Därför ska MKB ges i uppdrag att inrätta en störningsjour via ett nytt bolag som hanterar störningsärenden inom allmännyttan och hos andra intresserade fastighetsägare. Det nya bolaget ska även hantera olovlig andrahandsuthyrning genom att avsluta hyreskontrakt inom MKB som inte uppfylls.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

att ge tekniska nämnden i uppdrag att införa "trygga stråk", med förstärkt belysning, kameraövervakning och ordningsvakter,

att ge miljönämnden i uppdrag att utveckla arbetet med Tryggare Malmö med utökad tillsynsverksamhet gentemot aktörer där det finns misstanke om misskötsel,

att ge kommunstyrelsen och MKB i uppdrag att inrätta en störningsjour i ett nytt bolag,

Skola och utbildning

Kommunfullmäktigemål:

MALMÖ STAD SKA VERKA FÖR ATT EN STÖRRE ANDEL ELEVER SKA FULLFÖLJA EN GYMNASIEUTBILDNING INOM 4 ÅR.

Nämnder som berörs: Förskolenämnden, grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, samt arbetsmarknads- och socialnämnden

MALMÖ STAD SKA VERKA FÖR ATT SKOLAN SKA VARA EN PLATS PRÄGLAD AV TRYGGHET, STUDIERO OCH DEMOKRATISKA VÄRDERINGAR

Nämnder som berörs: Förskolenämnden, grundskolenämnden, samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Inriktning för verksamheten

Malmö ska påbörja sin resa mot att bli Sveriges bästa skolkommun där alla elever efter avslutade studier ska ges rätt förutsättningar till egen försörjning. En god utbildning där olika förutsättningar, bakgrunder och erfarenheter tas i beaktande är avgörande för att kunna etableras i samhället.

Malmö elever ska ha rätt att gå i en skola som har tillräckliga ekonomiska förutsättningar. I dagsläget har många skolor med högpresterande elever inte tillräckliga resurser för att kunna bedriva en god verksamhet. Därför behöver Malmö arbeta fram en ny modell för hur resurserna till stadens skolor ska fördelas.

Idag har friskolor svårt att etablera sig i Malmö på grund av ett ideologiskt motstånd från styrande partier. Fristående verksamheter ska istället välkomnas och staden ska präglas av ett aktivt och fritt skolval. Möjligheten för friskolor att profilera sig och välja inriktning möjliggörs bland annat av att friskolor ges möjlighet att välja mellan att ha en egen kö eller vara en del av stadens gemensamma antagningssystem.

Förskoleverksamheten lägger grunden för att Malmö barn ska få en bra start i livet och kunna lyckas bättre i grundskolan. Malmö stad ska ge varje barn möjlighet till en förskola med ett tydligt fokus på lärande och utveckling i kombination med en god omsorg. För att säkerställa en högre förskollärartäthet behöver Malmö stad stärka arbetet med att rekrytera och behålla legitimerade förskollärare. Det är särskilt viktigt förskolorna erbjuder en bra verksamhet oavsett var i staden den bedrivs, vilket går hand i hand med att andelen behörig personal behöver vara högre där behoven är som störst. För att höja kvaliteten föreslås ett lönyft för stadens förskollärare i en riktad satsning. Malmö ska även arbeta för att äldre förskolepersonal över 65 år ges möjlighet att arbeta kvar längre inom förskolan, men även attrahera tillbaka den utbildade personal som i förtid lämnat förskoleyrket.

Förskolans uppdrag är särskilt viktigt i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar, vilket ställer krav på att den pedagogiska undervisningen håller en hög kvalitet. För att höja kvaliteten och stödja förskollärare som jobbar med sämre förutsättningar ska kommunövergripande kompetensutbyten för förskollärare inom Malmö förskolor införas, där erfarna förskollärare under begränsade tidsperioder stöttar upp i områden med större utmaningar.

För att främja alla barns utveckling måste staden rikta sina insatser på att stärka det svenska språket inom förskolan, både bland personalen och bland barnen. För att lättare fånga upp och i högre utsträckning stödja de barn som behöver en förskola med större fokus på svenskundervisning ska kommunen utreda möjligheterna till språkförskolor eller förskolor med inriktning på svenskundervisning. Det finns också ett stort behov antalet öppna förskolor och familjecentraler med kombinerad svenskundervisning för föräldrar bör bli fler.

Malmös betygsutveckling och kunskapsresultat behöver stärkas med särskilda satsningar på ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Vikten av att det svenska språket genomsyrar hela undervisningen är avgörande för ökad måluppfyllelse inom samtliga ämnen. Staden bör stärka arbetet med uttalsträning med utgångspunkten är att alla Malmös elever ska ha tillräckliga förutsättningar för att kunna behärska det svenska språket i både tal och skrift. Det svenska språket är centralt för att bygga ett samhälle som håller ihop och för alla elevers möjlighet att kunna uttrycka sig. Sommarskolan är ett viktigt verktyg för de elever som inte klarar kunskapsmålen, fokus ska dock ligga i förstärkt undervisning för att möjliggöra att en större andel av eleverna ska klara när inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Malmös omfattande problem med ordningsstörningar och brister i att kunna garantera studiero ska bekämpas och det ska råda nolltolerans mot alla former av kränkningar. Stadens skolor ska vara en plats för kunskap och lärande och en garant för ordning och reda i klassrummen och en trygg miljö för både lärare och elever. Vuxenansvaret ska återinföras och respekten för lärarkåren återupprättas i kombination med kraftfulla stödinsatser för de elever som är i behov särskilt stöd. Det behövs tidiga insatser i samverkan med vårdnadshavare i arbetet för att motverka otillåten frånvaro. En grundförutsättning för kunskap och lärande är att eleverna är i klassrummet under skoltid Malmö stad behöver säkerställa att skolorna har fungerande arbetssätt och rutiner för att följa upp elevernas frånvaro oavsett huvudman. För de skolor eller gymnasieskolor som haft en långvarig och omfattande ordningsproblematik eller där antidemokratiska värderingar råder ska läggas ned alternativt överlåtas till en annan huvudman.

Malmö stad ska erbjuda rätt hjälp till den elev som lider av psykisk ohälsa. Nedstämdhet, ångest, sömnproblem eller liknande psykiska problem i tidig ålder har stor negativ inverkan på studieresultaten. Den medicinska elevhälsans kontakt och samarbete med Barn- och ungdomspsykiatri ska formuleras i syfte att nå förtydligad ansvarsfördelning. Vikten av att säkerställa att det finns

elevkoordinatörer på samtliga skolor är väsentligt för att kunna garantera upprätthållandet av likabehandlingsplan, kränkingsärenden och värdegrundsarbete. För att alla elevers behov ska kunna tillgodoses behöver samverkan mellan skola och socialtjänsten stärkas.

Stadens rektorer är avgörande för att nå goda resultat och en bra lärandemiljö. Därför är det viktigt att kunna erbjuda en höjd lön och möjligheter till karriärutveckling för de rektorer som levererar goda resultat. Stadens rektorer ska ha ett stort inflytande över sin verksamhet, men även ett särskilt ansvar för att säkerställa att kunskapsresultaten ökar. Därför behöver en total översyn av rektorernas, lärarnas och förskollärarnas vardag genomföras för att frigöra tid från administrativa uppgifter. Tiden ska istället gå till att fokusera på den pedagogiska kärnverksamheten. Rektorer ska tillsättas utifrån tidsbestämda förordnanden för ett ökat fokus på resultat. Den rektor som konsekvent inte når önskade resultat ska omplaceras till annan tjänst. Förskollärare och lärare ska ges utökade möjligheter att fortbilda sig inom sina ämnen och pedagogik. Malmö stad måste vara en attraktiv arbetsgivare och erbjuda en arbetsmiljö som är tillfredsställande. Lärarnas och förskollärarnas pedagogiska drivkraft och delaktighet är avgörande förutsättningar för skolans och förskolans utveckling.

Staden ska arbeta aktivt för att gymnasiebehörigheten ska öka med goda kunskapsresultat. För att inte riskera betygsinflation ska grundskoleförvaltningen tillsammans med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kontinuerligt genomföra granskningar och analyser för att säkerställa att kunskapsresultaten följer med betygsutvecklingen. Malmös högskoleförberedande program ska utgöra grunden för framtida studier. Därför ska staden utveckla samarbetet mellan gymnasieskolan, högskolor och universitet för att kunna införa nya spetsutbildningar inom matematik, programmering, entreprenörskap och ekonomi för att kunna samla Sveriges främsta talanger. Staden ska även skapa möjligheter för studiemotiverade elever att i förtid kunna tentera av gymnasiekurser. Malmö ska vara en stad som både motiverar teoretiska och praktiska elever för att förhindra avhopp. Därför ska staden utforma yrkesförberedande program som har relevans för arbetsmarknaden i nära samarbete med näringslivet. Den yrkesförberedande utbildningen ska kombineras med arbetsplatsförlagt lärande och möjlighet att läsa in högskolebehörighet.

Skolmåltiderna är viktigt för en god hälsa och för att stadens elever ska kunna klara av hela skoldagen. Staden ska erbjuda god och näringsriktig mat som bygger på en stor valfrihet. Skolrestauranger ska servera såväl animaliska som vegetariska

måltidsalternativ under veckans alla dagar på samtliga förskolor och skolor. Maten ska präglas av en internationell och svensk matkultur med ett tydligt fokus på vad barn uppskattar och tycker om.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

att ge grundskolenämnden i uppdrag att revidera modellen för resurstilldelning så att även skolor med högpresterande elever får tillräckliga resurser,

att ge förskolenämnden i uppdrag att införa ett kommunövergripande system för kompetensutbyte mellan förskollärare,

att ge grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att kontinuerligt genomföra granskningar för att säkerställa att kunskapsresultaten följer med betygsutvecklingen,

att ge servicenämnden i uppdrag att erbjuda att servera såväl animaliska som vegetariska måltidsalternativ under veckans alla dagar på samtliga förskolor och skolor,

Stadsbyggnad, service och miljö

Kommunfullmäktigemål:

MALMÖ STAD SKA VERKA FÖR ATT STADEN STÄRKER SIN POSITION SOM REGIONAL TILLVÄXTMOTOR

Nämnder och bolag som berörs: kommunstyrelsen, fritidsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden, Malmö Live, Malmö stadsteater samt MINC

MALMÖ STAD SKA VARA EN LEDANDE OFFENTLIG AKTÖR I DEN GRÖNA OMSTÄLLNINGEN OCH VERKA FÖR FLER GRÖNA INDUSTRIER

Nämnder och bolag som berörs: Samtliga

MALMÖ STAD SKA GENOM PLANERINGEN AV STADEN VERKA FUNKTIONSBLANDAD BEBYGGELSE OCH BEVARANDE AV STADENS OLIKA OMRÅDENS SÄRPRÄGEL

Nämnder och bolag som berörs: kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden, kulturnämnden, fritidsnämnden samt MKB

MALMÖ STAD SKA VERKA FÖR ATT MINSKA HEMLÖSHETEN

Nämnder och bolag som berörs: arbetsmarknads- och socialnämnden, tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden, MKB samt Boplats Syd

Inriktning för verksamheten

Malmös dynamik och tillgänglighet skapar möjligheter för företagande, jobb och en grön tillväxt. Med närheten till Europa kan Malmö bli ett centrum för handel, utveckling, samarbete och digitalisering. Malmös företagsklimat ska bli ett av Sveriges bästa. Malmö tillhör Sveriges mest dynamiska arbetsmarknadsregion med två flygplatser och universiteten i Malmö, Lund och Köpenhamn. Staden ska ta täten när det gäller service och bemötande gentemot Malmöbor, företag och besökare. Med ett starkt näringsliv följer jobb, tillväxt och ökade resurser till välfärden. En förutsättning för företagande är att det finns tillgång till lokaler för små- och medelstora företag i alla stadsdelar.

Malmö är en stad som ständigt växer. Samtidigt har Malmö stad en begränsad yta som kan bebyggas. Därför är det av stor vikt att utnyttja marken som bebyggs på ett klokt sätt. Detta möjliggörs genom att bygga högt, särskilt i de centrala delarna av staden där vi måste värna om befintliga grönytor. Nyhamnen är Malmös mest attraktiva exploateringsområde vilket ställer höga krav på att få till en tät, hög och grön bebyggelse. I planarbetet för framtida utbyggnad av Malmö ska särskild vikt läggas vid att särprägel av kommunens olika delar ska bevaras. Malmös byar ska präglas av småskalighet och citykärnan skall prydas av en spännande stadssiluett.

Malmö stad ska bygga tillgängliga och hållbara stadsdelar. Därigenom främjas hälsa och välbefinnande och minskar klimatpåverkan. Kommunen är Malmös största fastighetsägare, vilket innebär ett stort ansvar att verka för att nyproduktionen byggs med klimatsmarta och hållbara byggmaterial. Malmö ska bygga fler solpaneler på kommunalt ägda fastigheter i syfte att Malmö ska bli en grönare stad.

Den kraftiga befolkningstillväxten ställer höga krav på att tillmötesgå behovet av nya samhällsfastigheter. De senaste åren har en kraftig lokalkostnadsökning skett i stadens förvaltningar. Eftersom stadens förvaltningar har olika uppfattningar om vad som ligger bakom lokalkostnadsutvecklingen behöver staden genomföra en extern granskning för att identifiera orsakerna. Nuvarande krav på friyta gör att antalet förskolor och skolor i centrala lägen kraftigt begränsas. Därför behöver staden intensifiera arbetet med att revidera riktlinjerna avseende andelen friyta per barn. Vi behöver skapa ett tydligare fokus på flexibilitet och lekvärden som uppmanar till rörelse för alla barn. Stadens samhällsfastigheter måste i större utsträckning byggas för kombinerade ändamål, som så kallade tredimensionella fastigheter, för att kunna meranvända stadens begränsade markytor.

Malmö torg är viktiga mötesplatser för våra medborgare, men idag står många tomma och karga. Växtligheten behöver utökas på torgen för att göra dem mer levande och lockande. Stadens torg ska även tillgängliggöras genom att se över möjligheten att anlägga parkeringar under mark. Då skapas inbjudande rum för kultur, evenemang, försäljning och uteserveringar. Grönområden är viktiga för både människan och staden och Malmö har mindre andel grönyta per invånare än andra jämförbara städer. Med tanke på de senaste årens klimatförändringar och den befarade ökningen av kraftiga skyfall är det viktigt med grönområden för att inte Malmö dagvattensystem ska överbelastas. Grönområden är därtill viktiga för att dämpa buller.

För att ytterligare stärka Malmö ställning som en av Sverige ledande universitetsstäder ska MKB ges ett särskilt uppdrag att bygga fler studentbostäder. Detta kommer att minska söktrycket på små lägenheter i MKB:s reguljära bostadsbestånd, vilket stärker förutsättningarna för unga människor som inte studerar att få sin första egna bostad. För att underlätta för en bostadskarriär i ekonomiskt resurssvaga områden ska ombildning av hyresrätter i MKB till bostadsrätter möjliggöras.

Malmö ska aktivt främja och attrahera grön tillverkningsindustri. I arbetet för att möjliggöra detta behöver staden ha en uttalad politisk vilja, tillgänglig tomtmark, snabbare processer och ett proaktivt arbete gentemot företagare. Malmö ska även vara framtidsstaten och vara ett nav för artificiell intelligens och digitalisering. Malmö behöver en tydlig digital vision som ger en attraktivitet för innovation och utveckling.

Det krävs ett större samarbete mellan stadsbyggnadsnämnden, miljönämnden och tekniska nämnden för att tillgodose näringslivets behov av god infrastruktur. Den gröna omställningen i transportsektorn ska drivas av elektrifiering, där fossildrift övergår till eldrift. Malmö stad måste skapa bättre laddmöjligheter för parkerade el- och elhybridbilar. Det ska även finnas laddmöjligheter för andra individuella elfordon som elcyklar eller elscootrar. Malmö behöver även fortsätta arbetet med mobilitetslösningar i stadens parkeringshus och i nära anslutning till knutpunkter för kollektivtrafik. Mobilitetslösningar ska inte enbart bygga på byte från bil till kollektivtrafik utan även från kollektivtrafik till andra färdmedel. För att alla trafikslag även i framtiden ska kunna finnas i Malmö för tillgänglighet, handel, besöksnäring, företagande och mångfald måste Malmö stad möjliggöra grön omställning bland samtliga trafikslag. I Malmö ska det vara lätt att leva miljövänligt och Malmö ska fortsatt vara en cykelstad i världsklass. För att fler ska kunna cykla

till jobb, skola och fritidsaktiviteter ska det satsas på trygga cykelbanor i hela Malmö. Detta ska ske genom förbättringar för cyklisterna, inte genom att försämra för bilisterna.

Malmö stads klimatpåverkan genom flygresande ska minska. I Coronapandemins spår har det visat sig att många möten som tidigare har skett fysiskt istället kan genomföras digitalt, vilket innebär besparingar i såväl restid som i utsläpp. Denna utveckling ska naturligtvis fortsätta även i framtiden. Även i de fall där flyg är det enda möjliga alternativet ska Malmö minimera sin klimatpåverkan. Därför ska Malmö stad delta i Swedavias upphandling av biobränsle för flyg, motsvarande det egna resandet. Detta leder både till att Malmö klimatpåverkan förknippad med flygresande minimeras och till att Malmö stad bidrar till att stimulera efterfrågan på inhemsk produktion av biobränsle.

Arbetet med att förverkliga Öresundsmetron ska intensifieras. Metron kommer bli en avgörande nod för klimatsmart mobilitet i hela Öresundsregionen. Öresundsmetron kommer vara en förutsättning för att Sverige ska kunna uppnå den nationella godsstrategin där transporter ska flyttas från lastbilar till miljövänliga tåg. När Fehmarn-Bält-förbindelsen invigs kommer inte kapaciteten på Öresundsbron räcka till om bron inte kan avlastas från delar av persontrafiken med hjälp av Öresundsmetron. Klimatarbetet är ett globalt arbete och då är det viktigt att inse att kloka infrastrukturlösningar inte är en regional fråga, utan en nationell angelägenhet. Dessutom skulle Öresundsmetron innebära att en miljon människor i Sverige och Danmark får tillgång till 500 000 nya arbetsplatser som de kan resa till på under en timme. Detta skulle vara ett kraftfullt verktyg för att trycka tillbaka arbetslösheten och därmed stärka välbefindandet i hela Sverige.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur kommunen kan underlätta etableringen av en grön tillverkningsindustri,

att ge MKB i uppdrag att öka byggnationen av studentbostäder,

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda möjligheten för Malmö stad att delta i Swedavias upphandling av biobränsle för flyg,

att ge tekniska nämnden, miljönämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en strategi för förbättrad laddinfrastruktur för elfordon i Malmö,

Kultur och fritid

Kommunfullmäktigemål:

MALMÖ STAD SKA VERKA FÖR ATT FLER MALMÖBOR SKA TA DEL AV STADENS KULTUR- OCH FRITIDSUTBUD

Nämnder och bolag som berörs: Kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden, Malmö Live, Malmö stadsteater, förskolenämnden, grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, samt funktionsstödsnämnden

MALMÖ STAD SKA VERKA FÖR ATT STÄRKA STADENS BESÖKSNÄRING

Nämnder och bolag som berörs: Kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden Malmö Live, Malmö stadsteater, stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden, samt miljönämnden

Inriktning för verksamheten

Malmö är en stad som stoltserar med ett brett kvalitativt utbud av Sveriges häftigaste livescener för musik och kultur. Kulturutbudet i Malmö ska breddas och för att skapa möjligheter till ett större utbud av högklassig kultur genom att staden bättre tillvaratar kreativa näringar som bygger på entreprenörskap och innovation. Stadens kulturverksamheter ska öka sin publik och därmed sina intäkter genom att aktivt arbeta med att hitta nya målgrupper och samarbeten med näringslivet. För att öka stadens kulturella utbud är det avgörande att kulturella aktörer ges bättre förutsättningar till ökad självfinansieringsgrad samt att staden också möjliggör för fler att ta emot sponsorintäkter. Staden behöver även arbeta fram en plan på hur kulturlivet ska kunna vara bidragande för att öka Malmös besöksnäring.

Malmöfestivalen ska förnyas så att stadens kultur- och nöjesliv, föreningar och restaurangnäring ska få ett större utrymme. Malmöfestivalen ska innehålla mer av allt det fantastiska som finns i vår stad och utgöra en folkfest för alla. Malmös restauranger och caféer ska få möjlighet att flytta ut på gatorna och visa upp stadens fantastiska matkultur. Samtidigt ska kommunen aktivt arbeta för att inte konkurrera ut Malmös privata livescener genom att flytta en del av artistframträdandena till dessa platser. Malmös föreningar ska ges möjlighet att få visa upp sin verksamhet och deras arrangemang ska utgöra en större del av festivalprogrammet. Det ska helt enkelt vara mer Malmö i Malmöfestivalen.

Stadens kulturinstitutioner ska fungera som verktyg för att skapa trygga platser och social sammanhållning. Barn och unga ska få bättre tillgång till våra kulturinstitutioner och ska ges möjlighet till att aktivt skapa kultur, inte bara konsumera den. Samma sak ska gälla personer med funktionsvariationer. Särskilt viktigt blir detta för de barn och unga som växer upp utan musikinstrument, välfyllda bokhyllor och vana att ta del av stadens kulturliv. Medan vuxna i högre grad kan betala för sin egen kulturkonsumtion så kan mer göras för att förbättra barns möjlighet att delta i kulturlivet. Därför ska stadens särskilda bidrag till studieförbunden avskaffas till förmån för utökade satsningar på barn- och ungdomskultur. Om studieförbunden vill genomföra kulturarrangemang så ska precis som alla andra organisationer ansöka om medel via kulturförvaltningens reguljära bidragssystem.

Enligt forskning har kulturen en positiv effekt på folkhälsan samtidigt som kultur är väsentligt för ett välmående samhälle. Kulturen ska också vara en del i arbetet med att bekämpa psykisk ohälsa genom att fler får ta del av Malmös kulturutbud genom delaktighet och konsumtion. Malmö har en stor konstsamling som idag är

magasinerad och som behöver komma till allmänhetens beskådning genom ett nytt konstmuseum. Dessutom växer konstsamlingen eftersom staden köper in nya verk för miljoner via arvsstifelser eller att konst bortskänkes via donationer. I väntan på att ett nytt konstmuseum står färdigt ska Malmös konstsamling ställas ut på andra platser som exempelvis Malmö Live. Malmö har norra Europas vackraste rådhus som få Malmöbor har fått uppleva. Rådhuset behöver komma Malmöborna till del och öppnas upp under exempelvis gallerinatten.

Föreningslivet har en central roll för att Malmöborna ska ha en bra hälsa och leva ett rikt och aktivt liv. Malmöborna har en bredd av olika intressen och därför behöver även stadens föreningsliv präglas av en större mångfald. Tillgängligheten är viktig för att kunna säkerställa att alla Malmöbor kan ta del av stadens breda utbud av föreningsaktiviteter. Staden behöver fortsätta utbyggnaden av fler ytor för fritid och rörelse.

Malmö är i behov av nya simytor för att kunna garantera den lagstadgade simundervisningen och tillfredsställa föreningarnas behov. Den planerade simanläggningen på stadionområdet bör finansieras genom avyttring inom stadens befintliga fastighetsbestånd. Därutöver är staden i behov av ytterligare en badanläggning som med fördel kan förläggas i närheten av havet för att ta tillvarata Malmö unika läge som havs- och kuststad. Därför bör staden uppmanas att den nya badanläggningen uppförs av en extern aktör som kombineras med hotell, konferens, café och restauranger samt spaupplevelser i syfte att stärka bilden av vattenstaden Malmö och för att stärka Malmös attraktivitet inom besöksnäringen.

Vikten av att en sammanhållen idrott är viktigt för att kunna säkerställa att stadens idrottsföreningar verkar under lika förutsättningar. Tidigare småprojekt ska ersättas av ett sammanhållet program för Malmös idrott med en samlad strategi för hur olika fritidsaktiviteter ska kunna förbättras och samordnas. Stadens fritidsgårdar och fritidsaktiviteter behöver en tydligare profilering som innefattar exempelvis musik, sport och e-sport för att nå ökat intresse. Malmö ska även välkomna alternativa driftsformer och ökat samarbete mellan kommun, ideella föreningar och näringslivet. Malmö har ett omfattande investeringsbehov och för att föreningsverksamheten och idrotten inte ska bli lidande behöver staden involvera fler aktörer i byggandet av exempelvis arenaprojekt och idrottsplaner.

Föreningslivet behöver vara jämställt så att flickor och pojkars fritidsintressen likställas med varandra. Detta ska säkerställas genom en uttalad målsättning om att fördelningen av bidrag till idrott och föreningsliv ska vara jämställt.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

att ge kulturnämnden i uppdrag att ta fram plan på hur stadens kulturliv ska kunna vara bidragande för att öka Malmös besöksnäring,

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder att omforma Malmöfestivalen med ett större Malmöfokus,

att ge kulturnämnden i uppdrag att förbereda konstutställningar innehållande Malmö stads konstsamling på publika platser i staden i väntan på ett nytt konstmuseum,

att ge kommunstyrelsen och berörda nämnder i uppdrag att finansiera den nya badanläggningen på stadionområdet genom avyttring inom Malmö stads befintliga fastighetsbestånd,

att ge kommunstyrelsen och berörda nämnder i uppdrag att tillsammans med externa aktörer möjliggöra för en ny badanläggning som kombineras med hotell, konferens, restaurang och café samt spaupplevelser,

En god organisation

Kommunfullmäktigemål:

MALMÖ STADS ATTRAKTIVITET SOM ARBETSGIVARE SKA ÖKA

Nämnder och bolag som berörs: samtliga

MALMÖ STAD SKA VERKA FÖR HÖGRE NÖJDHETSGRAD MED STADENS SAMHÄLLSSERVICE.

Nämnder och bolag som berörs: samtliga

MALMÖ STAD SKA SÄKERSTÄLLA EN GOD KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Nämnder och bolag som berörs: samtliga

Inriktning för verksamheten

Malmö stads ambition som arbetsgivare måste höjas. För att välfärden och servicen ska fungera måste också medarbetarna göra det. Möjligheter måste ges till en god arbetsmiljö fri från orimligt hög arbetsbelastning men också fri från diskriminering. Tystnadskulturen som råder inom många delar av stadens förvaltningar ska brytas. Det är av yttersta vikt att det vidtas åtgärder vid tydliga varningssignaler om missförhållanden samt att åtgärder vidtas vid hög personalomsättning.

Stress och påfrestning inom den offentliga sektorn är alltför vanligt. Malmö stad behöver kartlägga var arbetsbelastningen är som störst för att kunna gå in med punktinsatser.

Malmö stad ska vara en så attraktiv arbetsgivare att staden blir förstahandsvalet för den som vill arbeta i offentlig sektor. Lönepolitiken i Malmö ska aktivt bidra till att stadens verksamhet utvecklas och möjligheten till karriär ska attrahera, rekrytera, behålla och utveckla den kompetens som behövs. Lön ska sättas efter arbetskrav, kompetens och resultat. Incitamenten ska vara kopplade till de resultat som uppnås. Verksamhetsnära lönekriterier som stödjer denna koppling ska fortsatt utvecklas. Genom att introducera en kompetensutvecklingsplan kan lönesättningen individualiseras och arbetet stärkas.

Malmö ska vara ett föredöme när det kommer till att bedriva jämställdhetsarbete och att erbjuda heltid till dem som vill ändra sin arbetstid. Detta är ett stort steg på vägen till att jämna ut de löneskillnader som i dag finns i samhället. I snitt arbetar var tredje kvinna deltid, vilket för hennes del kan betyda att det är svårt att klara sig på den egna lönen, men också att det kan bli svårt att klara sig som äldre, då pensionen riskerar att bli låg.

Principen för Malmö stads rekrytering ska alltid vara att den som är bäst lämpad får jobbet. I mångfaldens Malmö är det uppenbart språkkunskaper och kulturell kompetens är mycket meriterande i många rekryteringsprocesser. Däremot ska kön, sexualitet och etnicitet vara irrelevant vid anställning. Identitetspolitik ska aldrig vara styrande när Malmö stad ska rekrytera medarbetare och chefer.

Att alla anställda obehindrat ska kunna göra sig förstådda på svenska är en förutsättning för att staden ska kunna leverera en god service till medborgarna. Därför ska Malmö stad erbjuda uttalsträning i samband med anställningar och som kompetenshöjande insatser för personal i yrken med hög grad av service och

kontakt med medborgare. Detta i syfte att undvika språkförbistring mellan personal och brukare.

Malmö stad ska främja fler karriärmöjligheter för vård- och omsorgsanställda genom att underlätta för välfärdsföretag att etablera sig i Malmö stad. Genom detta får den anställde frihet att själv välja arbetsgivare och därmed också möjligheten till en löneutveckling som inte erbjuds när det bara finns en arbetsgivare att välja på.

Malmö stad ska öka möjligheten att kunna anställa studentmedarbetare där det finns ett behov. Studentmedarbetare innebär ett reguljärt arbete vid sidan om studierna. Tjänsterna ska kunna utföras på deltid. Genom en sådan modell får studenter möjlighet till relevant arbetslivserfarenhet samtidigt som kommunen får en möjlighet till att visa upp sig som arbetsgivare för framtidens medarbetare.

Malmö ska bedriva ett kvalitativt och konsekvent arbete med HBTQ-frågor. God kompetens i bemötande av HBTQ-personer ska genomsyra alla Malmö stads verksamheter.

Malmö stad bör stimulera och stärka möjligheten för anställda att starta företag. Därför ska staden i största möjliga mån bevilja tjänstledighet för den som vill starta eget företag.

Inom ramen för Malmö stads verksamhet ingår några av samhällets mest utsatta. Dessa måste alltid kunna vara trygga i mötet med Malmö stads personal. Därför ska det säkerställas att Malmö stad alltid begär utdrag från belastningsregistret vid anställning till tjänster av känslig karaktär där Malmö stad har möjlighet till detta. Även möjligheten till kontinuerlig kontroll mot belastningsregistret under pågående anställning ska utredas.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att kartlägga var i organisationen arbetsbelastningen är som störst i syfte att kunna gå in med punktinsatser,

Att ge kommunstyrelsen i samarbete med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att ta fram en modell för uttalsträning som kan erbjudas i samband med anställning i Malmö stads verksamheter,

Att ge samtliga nämnder i uppdrag att säkerställa att kontroll mot belastningsregistret vid anställning till samtliga tjänster där Malmö stad har lagstöd för kontroll alltid utförs,

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda möjligheten att införa kontinuerlig kontroll mot belastningsregistret för anställda där utdrag från belastningsregistret kan krävas vid anställning,

Styrning och ledning i Malmö stad

Enligt kommunallagen utgår styrningen i en kommun från kommunfullmäktige som beslutar i ärenden av principiell karaktär såsom mål och riktlinjer för verksamheten samt kommunens organisation. I Malmö fördelar kommunfullmäktige ansvaret för genomförandet av det kommunala uppdraget till nämnderna genom reglementen och till bolagen främst genom bolagsordning och ägardirektiv. Kommunens uppdrag regleras i stor utsträckning via lagstiftning och nationella riktlinjer. Malmö stad har en styrmodell med ett långtgående decentraliserat ansvar. Utöver reglementen och ägardirektiv styr kommunfullmäktige utifrån den långsiktiga visionen bland annat genom mål, särskilda uppdrag och ekonomiska ramar.

Denna budget är det övergripande och överordnade styrdokumentet för stadens nämnder och helägda bolag under året. Den innehåller den politiska visionen, en kortfattad beskrivning av kommunens grunduppdrag, kommunfullmäktiges mål för mandatperioden, särskilda uppdrag för året och ekonomiska ramar. Den innehåller också riktlinjer som syftar till att uppnå god ekonomisk hushållning. Budgeten är bindande både vad avser ekonomiska ramar, kommunfullmäktiges mål och uppdrag för verksamheten. Övriga kommunala styrdokument som planer, program, policys och liknande är underordnade budgeten.

Genom Agenda 2030 skapas en gemensam riktning för Malmös väg framåt. Analyser av Malmös utveckling utifrån de 17 globala målen var en viktig utgångspunkt för att definiera kommunfullmäktigemål för mandatperioden. Kommunfullmäktiges mål i budgeten ska bidra till en effektiv styrning och god ekonomisk hushållning. Målen är långsiktiga och gäller för innevarande mandatperiod, men ska uppnås så fort som möjligt. De anger ett fåtal utvecklingsområden för hela staden där nämnder och styrelser behöver kraftsamla för att åstadkomma en tydlig förflyttning. Tvärsektoriella frågor utgör inte egna kommunfullmäktigemål utan integreras i uppföljningen inom samtliga målområden.

För att hålla kommunstyrelse och kommunfullmäktige informerade om utvecklingen i Malmö stad, genomförs återkommande kommungemensam uppföljning under året av mål, verksamhet och ekonomi. Uppföljningen utgör också underlag för eventuella beslut om korrigerande åtgärder samt underlag för den fortsatta planeringen.

God ekonomisk hushållning i Malmö stad

Enligt kommunallagen 11 kap. 1 § ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. En god ekonomisk hushållning upprätthålls genom kommunfullmäktiges finansiella mål och mål för verksamheten samt genom nedanstående riktlinjer. Riktlinjerna reglerar styrningen av kommunens samtliga nämnder och helägda bolag men i olika omfattning.

Finansiellt mål

MALMÖ STAD SKA HA EN HÅLLBAR EKONOMISK UTVECKLING

Målet är långsiktigt och avser att trygga en hållbar ekonomisk utveckling över tid. Hållbarheten i ekonomin mäts genom att följa tre indikatorer: *Årets resultat*, *räntebärande nettolån* samt *utvecklingen av finansnetto och avskrivningar*. De tre indikatorerna mäts i relation till skatter och generella statsbidrag.

På lång sikt behöver kommunen planera för årliga överskott i driftsbudgeten. Ett budgeterat överskott innebär en reserv för oförutsedda händelser och minskar risken för att underskott ska uppstå. Dessutom innebär ett överskott att delar av investeringarna kan finansieras utan en ökad skuldsättning och bidrar på så sätt till en hållbar ekonomisk utveckling. För de kommande åren visar dock de senaste prognoserna på en svag utveckling av skatteunderlaget. Det beror på den långsiktiga demografiska utvecklingen i kombination med att konjunkturen har försvagats med en svag utveckling av antalet arbetade timmar. Samtidigt har kommunen de senaste åren redovisat överskott i bokslutet om 4–6 % per år och investeringarna har kunnat finansieras utan ökad skuldsättning. Bedömningen är därför att den finansiella ställningen är så stark att det är möjligt att för 2021 inte budgetera överskott utan istället använda utrymmet för att mildra anpassningsbehovet i nämnderna. För 2022 budgeteras ett överskott om 0,5 % av skatter och generella statsbidrag och för 2023 budgeteras ett överskott på 1,0 %.

Att skuldnivån begränsas är en viktig förutsättning för en hållbar ekonomisk utveckling. En hög skuldsättning innebär att ett långsiktigt ekonomiskt åtagande överlämnas till nästföljande generation vilket begränsar dess möjligheter att forma

den verksamhet som den generationen anser lämpligast. Investeringsnivån måste därför anpassas till det finansiella utrymmet. Det kan ske genom en prioritering mellan olika investeringsobjekt och en planering av när i tiden investeringar kan genomföras med hänsyn till de finansiella förutsättningarna.

Målvärden för de tre indikatorerna 2021 är:

- Årets resultat ska uppgå till minst ett nollresultat.
- Räntebärande nettolån ska uppgå till högst 30 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- Relationen mellan finansnetto samt avskrivningar och skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning skall följas.

Riktlinjer för nämnder och bolag

Kommunstyrelsens roll enligt kommunallagen är att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över verksamheten i nämnder och bolag. Nämnder och bolagsstyrelser ska möjliggöra för kommunstyrelsen att utöva uppsiktsplikten.

Nämnder och helägda bolag ska utifrån kommunfullmäktiges budget årligen besluta om en budget för den egna verksamheten. Budgeten ska innehålla de kommunfullmäktigemål som nämnden/bolagsstyrelsen tilldelats samt plan för verksamheten och ekonomin. För nämnder som har fått ekonomiska ramar av kommunfullmäktige ska också anges hur dessa ramar ska användas under året. Nämnds- och bolagsbudget upprättas i enlighet med anvisningar från kommunstyrelsen.

Nämnder har rätt att inom sitt grunduppdrag ompröva verksamhet och besluta om ändrad inriktning eller omfattning av verksamhet som nämnden bedömer lämplig eller nödvändig. Om förändringen berör andra nämnder skall samråd med dessa ske före beslut. Ändringar som innebär avsteg från vad kommunfullmäktige uttryckt i årets budget skall beslutas av kommunfullmäktige.

Riktlinjer för kommunfullmäktigemål

Budget

Varje kommunfullmäktigemål är särskilt riktat till flera utvalda nämnder och helägda bolag, som ansvarar gemensamt för planering och genomförande av målet. Respektive nämnd/bolagsstyrelse ska i sin nämnds- eller bolagsbudget besluta om sitt eget bidrag till tilldelade kommunfullmäktigemål. Rapportering av målen i nämnds- och bolagsbudget ska ske i enlighet med anvisningar från kommunstyrelsen.

Uppföljning

Nämnder och helägda bolag ska två gånger om året – i samband med *Delårsrapport* samt *Årsanalys* – göra en bedömning av utvecklingen av valda indikatorer i relation till önskat utfall för mandatperioden. Rapportering ska ske i enlighet med anvisningar från kommunstyrelsen och ligger till grund för kommunstyrelsens rapportering till kommunfullmäktige om utvecklingen i förhållande till kommunfullmäktigemålen.

Inom de olika målområdena finns ett antal uppdrag. Dessa ska, om inte annat anges, genomföras så fort som möjligt under budgetåret och redovisas i samband med nämndernas/bolagens årsanalys i enlighet med särskilda anvisningar från kommunstyrelsen.

I slutet av en mandatperiod ska nämnder och helägda bolag rapportera uppfyllelse av kommunfullmäktigemålen baserat på den helhetsbild som utvecklingen av valda indikatorer ger. Det innebär att uppföljningen i slutet av en mandatperiod skiljer sig från den årliga uppföljningen.

Riktlinjer för ekonomi

Nämnders och bolags kontroll över sin ekonomi och deras förmåga att vidta korrigerande åtgärder är av central betydelse för att uppnå den av kommunfullmäktige planerade utvecklingen. Utgångspunkten är att nämnder och bolag, inom ramen för sitt uppdrag, ska bedriva en väl fungerande och effektiv verksamhet. För att uppnå detta krävs bland annat att nämnder och bolag har en välfungerande intern ekonomisk styrning. Nämnder ska därför upprätta interna riktlinjer för ekonomisk styrning. Dessa ska bland annat innefatta ansvars- och befogenhetsfördelning mellan nämnd och dess förvaltning samt andra nämnds-specifika ekonomiska regelverk som krävs för att säkerställa

nämndsansvaret. För bolagen regleras kraven på intern styrning genom ägardirektiven.

Nämndernas ansvar för ekonomiska ramar

I den av kommunfullmäktige fastställda budgeten erhåller nämnden ekonomiska ramar genom ett eller flera kommunbidrag och en investeringsram för sin verksamhet. Dessa ramar är bindande för nämnden och får inte överskridas. Nämnderna har ansvar för att inom tilldelade ramar uppfylla de mål och den lagstiftning som gäller för verksamheten. Verksamheten skall bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar även om detta medför att de i budgeten angivna målen inte helt kan uppnås.

Nämnder ska i sin nämndsbudget årligen besluta om hur tilldelade ekonomiska ramar ska fördelas till verksamheten. Fördelningen ska göras med utgångspunkten att driva en väl fungerande och effektiv verksamhet.

Ändringar av tilldelade ekonomiska ramar beslutas av kommunfullmäktige. Det innebär att nämnder som har flera kommunbidrag inte får omfördela medel mellan dessa ramar.

Befrielse från ansvar för ekonomiskt resultat för vissa nämnder

En nämnd kan vara befriad från resultatansvar för delar av sin verksamhet. Detta innebär att nämnden för dessa verksamheter inte är ansvarig för det ekonomiska resultat som uppkommer under året. Nämnden har dock ett ansvar att även inom dessa områden bedriva en väl fungerande och effektiv verksamhet och vidta nödvändiga åtgärder. För budgetåret 2021 gäller befrielse från resultatansvar för följande verksamheter:

- Teknisk nämnd – vinster exploateringsverksamhet
- Teknisk nämnd – realisationsvinster fastigheter
- Teknisk nämnd – rivning, sanering och detaljplaner
- Servicenämnd – rivning och sanering
- Stadsbyggnadsnämnd – bostadsanpassningsbidrag
- Arbetsmarknads- och socialnämnd – statsbidrag flyktingar

Uppföljning för nämnder och helägda bolag under året samt konsekvenser för kommande år

Nämnder och helägda bolag ska rapportera till kommunstyrelsen om utveckling av ekonomin under året i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar.

Nämnder och helägda bolag har, utöver vad som anges i anvisningar från kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.

Nämnder och helägda bolag ska för egen del regelbundet följa utvecklingen i sin verksamhet och vidta korrigerande åtgärder efter behov.

I samband med kommunfullmäktiges behandling av kommunens årsredovisning skall kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige vilka justeringar av kommunbidrag och investeringsramar som bör göras för nämnderna nästföljande år med anledning av kommunens ekonomiska resultat.

Nämndernas investeringar, finansiell leasing och lokalförhyring

Investeringar binder upp kommunens kapital vilket påverkar kommunens rörelsefrihet under en lång tid. Därför gäller särskilda riktlinjer för större investeringsobjekt. Detta gäller även finansiell leasing eller lokalförhyring, vilket i vissa fall kan vara ett alternativ till att göra egna investeringar.

Nämnd ska planera och prioritera behovet av investeringar i relation till den investeringsram som beslutats för hela planeringsperioden. Ramen för budgetåret får inte överstigas utan beslut i kommunfullmäktige.

Före påbörjande av ett investeringsobjekt ska nämnd inhämta objektsgodkännande från kommunstyrelsen om totala utgiften för objektet överstiger 15 mnkr. Om totala utgiften för objektet överstiger 50 mnkr ska kommunfullmäktige lämna objektsgodkännande. Uppföljning av de objekt som är beslutade av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige ska ske enligt anvisningar från kommunstyrelsen.

I de fall uthyrande nämnd ansöker om objektsgodkännande för lokalinvestering ska dess framställning innefatta preliminär hyresberäkning och nämndsbeslut från förhyrande nämnd om att den ökade hyreskostnaden inryms i den förhyrande nämndens kommunbidrag.

Nämnd som vill finansiera köp av lös egendom med finansiell leasing ska i första hand göra så via Malmö leasing AB. Beslut om finansiering via leasing ska alltid föregås av övervägande mellan eget inköp och finansiell leasing, i samråd med stadskontorets ekonomiavdelning. Nämnd ska inhämta kommunstyrelsens tillstånd att finansiera köp av lös egendom med finansiell leasing om inköpsvärdet i leasingavtalet överstiger 15 mnkr.

Vid extern förhyrning av lokal ska förhyrande nämnd inhämta kommunstyrelsens tillstånd om hyreskostnaden under kontraktstiden överstiger 15 mnkr. Med extern förhyrning menas all förhyrning som inte sker från annan nämnd i kommunen.

Riktlinjer för resultatutjämningsreserv

Kommuner och regioner har, enligt kommunallagen 11 kap. 14 §, möjlighet att under vissa angivna förutsättningar reservera medel i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att kunna täcka underskott vid ett senare tillfälle. Syftet är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. Reserven är avsedd att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna.

Reservering av medel till RUR

Reservering till en resultatutjämningsreserv får enligt kommunallagen göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 1 % av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Härutöver gäller för Malmö stad:

Reservering skall endast ske av resultat som överstiger kommunens finansiella mål.

Uttag av medel från RUR

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Härutöver gäller för Malmö stad:

Uttag från resultatutjämningsreserven kan endast ske för att täcka underskott (d.v.s. när årets resultat efter balanskravsjustering är negativt) som uppstår genom en lägre skatteunderlagsökning till följd av en lågkonjunktur.¹

¹ Vid bedömningen av konjunkturans effekt på skatteunderlaget kan budgetårets ökning av skatteunderlaget i riket jämfört med den genomsnittliga ökningen under de tio föregående åren användas som ett riktvärde. Källa: Sveriges kommuner och regioner, 2013, *RUR i praktiken*.

Planeringsförutsättningar, ramar och ekonomisk analys

Planeringsförutsättningar

Utveckling av kommunernas ekonomi

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har i oktober 2020 gjort följande bedömning av kommunernas och regionernas ekonomiska förutsättningar de kommande åren:²

"Smittspridningen av covid-19 ökar nu åter i samhället. Vilka de ekonomiska konsekvenserna blir av detta är mycket osäkert. Vårens rekordsnabba konjunktur kollaps och dess effekter på samhällsekonomin tycks ändå i nuläget ligga bakom oss, och bottenpunkten för den kollapsen har passerats, både globalt och i Sverige. En stark positiv rekyll syns just nu i tillväxten världen över. Men det kraftiga raset i våras innebär att återhämtningen kommer att ta tid. Frågan är med vilken hastighet som förlusterna i produktion, sysselsättning, försäljning och vinster kan tas igen. Bedömningarna varierar, men i en situation där pandemin är långt ifrån över är osäkerheten osedvanligt stor. Sedan februari har pandemin överskuggat allt annat och skiftat fokus bort från tidigare makroekonomiska orosmoln. Men i hög grad kvarstår flera av de riskfaktorer som många tidigare talade om. Exempelvis Brexit, spänningarna mellan USA och Kina, liksom i viss grad mellan USA och Europa med tydlig bäring på handelsförutsättningarna. På lite längre sikt finns risken att dessa frågetecken tynger den fortsatta konjunkturuppgången globalt – så länge avtalsfrågor inte lösts och geopolitiska tvister består. Demografitycket fortsätter och grovt räknat ökar behoven av välfärd med 1 procent per år den kommande tioårsperioden. Främst är det äldreomsorgen som har ett starkt tryck med ökande behov, liksom även hälso- och sjukvården. Utifrån SCB:s befolkningsprognoser de senaste åren beräknades också trycket på bland annat förskola och skola bli fortsatt stort.

² Sveriges Kommuner och Regioner *Ekonomirapporten oktober 2020*

Under hösten blev det tydligt att skatteunderlaget inte påverkats så mycket som befarat av pandemin och att de generella bidrag staten skjutit till är större än effekten på skatteunderlaget. Detta i kombination med övriga bidrag och att många verksamheter efterfrågats i lägre grad gör att 2020 i många kommuner kommer att avslutas med ett stort ekonomiskt överskott, som sammantaget beräknas bli drygt 30 miljarder kronor. Dilemmat för kommunerna består nu i att hålla tillbaks förväntningarna som ökar till följd av de starka resultaten. För de långsiktiga utmaningar kommunerna hade innan pandemin kvarstår. De måste förhindra att verksamheterna sväller då effektiviseringar måste göras för att klara ekonomin i budgetens sista planår, där det fortfarande blir ett negativt ekonomiskt gap om kostnaderna skulle tillåtas öka i takt med befolkningen."

Sveriges Kommuner och Regioner gör i prognosen bedömningen att timlöneökningar enligt konjunkturlönestatistiken kan förväntas uppgå till 2,1 % för 2021 och ökningen av konsumentprisindex till 1,1 %. Den viktade sammanvägningen av dessa två faktorer ger ett index på 1,8 %. SKR:s prognoser över timlöner och KPI under de kommande åren framgår av tabellen nedan.

Utveckling av timlön och KPI (SKR oktober 2020)

Årlig procentuell förändring

	2019	2020	2021	2022	2023
Timlön, konjunkturlönestatistik	2,6%	2,3%	2,1%	2,3%	2,5%
KPI, konsumentprisindex	1,8%	0,5%	1,1%	1,8%	2,2%

Befolkningen

Antalet invånare i Malmö uppgick vid årsskiftet 2019/2020 till 344 166. Enligt Malmö stads senaste befolkningsprognos beräknas antalet invånare i Malmö öka med nästan 4 100 invånare under 2020 eller knappt 1,2 %. Under år 2021 förväntas antalet invånare öka med cirka 3 800.

Tabellen visar den befolkning som budgeten baserats på. Budgeten för respektive år beräknas utifrån Malmö stads befolkningsprognos som tagits fram under våren året före budgetåret. Befolkningen beräknas som ett genomsnitt av det prognostiserade antalet invånare vid årets början och dess slut.

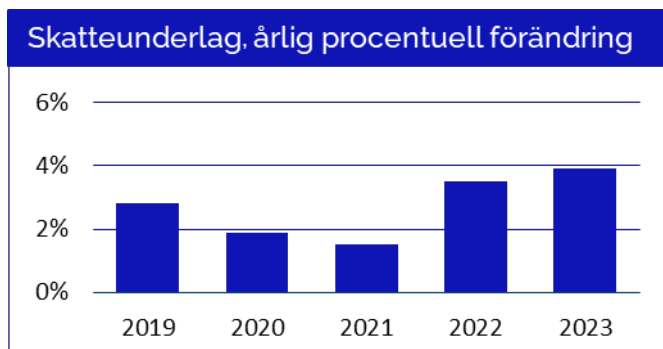
I årets budget är den procentuella ökningen störst inom åldersgrupper som efterfrågar skolverksamhet. Jämfört med föregående års budget förväntas antalet invånare i åldern 6–15 år öka med 2,6 % och i åldern 16–19 år med 3%.

Antal invånare, budget			
	2021	2020	Förändring
0 år	4 996	5 035	-39
1-5 år	22 916	23 276	-360
6-15 år	40 913	39 874	1 039
16-19 år	13 353	12 965	388
20-64 år	214 796	213 040	1 756
65-79 år	38 946	38 292	654
80-w år	14 206	14 133	73
Totalt	350 126	346 615	3 511

Skatteintäkter och generella bidrag

Intäkterna från skatter och generella bidrag för år 2021 och planperioden har baserats på Sveriges Kommuner och Regioners prognos från oktober 2020.

År 2021 är den underliggande utvecklingen av skatteunderlaget 0,3 procentenheter högre än det faktiska. Nettoeffekten förklaras av det förslag om ytterligare sänkt skatt (höjda grundavdrag) för personer över 65 år samt ändrade värden för förmånsbilar som lämnats i propositionen. Kommuner och regioner föreslås få kompensation för de minskade skatteintäkterna genom en höjning av de generella statsbidragen år 2021. Även denna reglering har beaktats i skatteprognosen.

Skatteintäkterna är beräknade utifrån en oförändrad utdebitering med 21,24 %. En förändring av utdebiteringen med 1 procentenhet förändrar skatteintäkterna med cirka 700 mnkr.

Om skatteunderlaget (för riket) 2021 förändras med 1 procentenhet påverkas intäkterna med 190 mnkr.

Intäkterna har beräknats utifrån befolkningsprognosen från våren 2020. Om befolkningen förändras med 500 personer påverkas intäkterna med drygt 30 mnkr.

Budget 2021 med plan för åren 2022–2023

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter och generella statsbidrag har budgeterats utifrån SKR:s prognos oktober 2020. Därtill har 99 mnkr i statsbidrag för äldreomsorgssatsning samt 25 mnkr i statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt utsatta områden budgeterats.

Index

Flertalet nämnder får en uppräkningsför pris- och löneökningar med 1,8 %. Undantaget är teknisk nämnd, servicenämnd, kulturnämnd samt fritidsnämnd som får en något lägre uppräkningsför på grund av annan nämndspecifik kostnadsstruktur.

Demografi

För de nämnder där det finns ett direkt samband mellan befolkningsutveckling och resursåtgång har en demografieffekt beräknats. Beräkningarna utgår från den befolkningsprognos som tagits fram under våren 2020.³

Ramjustering till följd av den demografiska effekten sker i första hand för nämnder som i huvudsak driver en för kommunen obligatorisk verksamhet men har beräknats även för delar av kultur- och fritidsverksamheten. Totalt har nämndernas kommunbidrag förstärkts med 256 mnkr för demografieffekter.

Bolag och kommunalförbund

Den totala ramen för bolag och kommunalförbund har schablonmässigt räknats upp för pris- och löneökningar. Den faktiska uppräkningsför fastställs slutligen i

³ Demografiberäkningarna görs enligt en schabloniserad modell med faktorer som inte är påverkbara för en enskild nämnd. Beräkningsmodellen utgår från att verksamheten för nya invånare drivs med samma ambitions- och kostnadsnivå som den befintliga verksamheten.

kommunstyrelsens nämndsbudget för 2021 och är i flera fall beroende av uppräknings utifrån olika avtal.

I budgeten ingår på samma sätt som i budget 2020 en förväntad effekt inom Malmö stadshus AB, där bolag som visar överskott balanserar underskott i andra bolag inom bolagskoncernen.

Räntor och utdelningar

Finansiella intäkter och kostnader bygger på prognosen från *Delårsrapport 2020* med hänsyn taget till budgeterade investeringsnivåer, försäljning och budgeterat resultat. Nettoeffekten av räntor är beräknat utifrån en sänkt internränta från 3 % till 1,25 %. I de finansiella intäkterna ingår en utdelning från MKB med 81 mnkr.

Nivån på internräntan justeras för att hamna i nivå med SKR:s förslag för internränta 2021.

Revisorskollegiet

I kommunallagen framgår att det är kommunfullmäktiges presidium som ska bereda förslaget till budget för revisorskollegiet. I beräkningarna ingår det förslag till budgetram för 2021 för revisorskollegiet som bereds av kommunfullmäktiges presidium. Kommunstyrelsen tar dock inte för egen del ställning till budgetramen för revisorskollegiet.

Antaganden och tekniska justeringar

I nämndernas ekonomiska ramar ingår eventuella helårseffekter av beslut om justerade budgetramar under 2020. Detta avser framför allt ökat kommunbidrag för LSS-utbyggnad 2020 som tilldelats funktionsstödsnämnden. Tilläggsbudget under 2020 som inte avser stadigvarande verksamhet ingår inte i beräkningsunderlaget.

Pensionskostnader och personalomkostnader har beräknats utifrån KPA:s senaste prognos (augusti 2020).

Tekniska nämnden och servicenämnden har tilldelats utökat kommunbidrag för driftskostnader som uppstår till följd av komponentavskrivningar. Effekten av annuitetsberäknad hyra har inneburit ett minskat avkastningskrav på servicenämnden om 3 mnkr.

Efter en genomlysning av gällande regelverk avseende redovisning av kostnader för detaljplaner kommer kostnaderna att redovisas som driftkostnad istället för investering. I budgeten har tekniska nämndens ram för rivning och sanering och utökats till att även omfatta detaljplanekostnader.

En sänkning av internräntan innebär att verksamheternas kostnader för 2021 beräknas sjunka med sammanlagt 161 mnkr. Nämndernas kommunbidrag justeras med motsvarande belopp.

Övriga förändringar

Kommunstyrelsens kommunbidrag sänks med 26 mnkr för minskat anslag till projekt & utredningar och till följd av nedläggning av tidningen Vårt Malmö. Stadens organisation för kommunikatörer ska från halvårsskiftet centraliseras från nämnderna till kommunstyrelsen och effektiviseras. Totalt förstärkts kommunstyrelsens kommunbidrag med 6,145 mnkr för kommunikatörsorganisationen andra halvåret 2021.

Kommunbidraget till kommunstyrelsens anslag till förfogande sänks med 10 mnkr.

Servicenämndens kommunbidrag minskas med drygt 1,2 mnkr till följd av centraliseringen av stadens kommunikatörer.

Kommunbidraget till tekniska nämnden förstärks med 20 mnkr för utökad satsning på ordningsvakter, trygghetskameror och införande av trygga stråk. Samtidigt minskas kommunbidraget med 3,5 mnkr till följd av centraliseringen av stadens kommunikatörer.

Tekniska nämndens intäktsram avseende exploateringsvinster höjs med 30 mnkr. Nämndens ram för kostnader för rivning, sanering och detaljplaner har sänkts till 35 mnkr. Resultatkravet för hamnanläggningar inom tekniska nämnden höjs med 8 mnkr till följd av ränteskillnader mellan hyresavtal och interränta.

Miljönämndens kommunbidrag sänks med 1,3 mnkr till följd av centraliseringen av stadens kommunikatörer.

Kommunbidraget till stadsbyggnadsnämnden sänks med 1,5 mnkr till följd av centraliseringen av stadens kommunikatörer.

Gymnasie- och vuxen utbildningsnämndens kommunbidrag förstärks med 70 mnkr för utökad vuxenutbildning. Samtidigt sänks kommunbidraget med 16 mnkr som en anpassning till ändrade volymer inom kommunalt aktivitetsansvar, med 6,8 mnkr till följd av nedläggning av Pedagogisk inspiration samt med 1 mnkr till följd av centraliseringen av stadens kommunikatörer.

Kommunbidraget till grundskolenämnden utökas med 25 mnkr för förstärkt undervisning i matematik, svenska, sex- och samlevnad, stärkt elevhälsa och hedersförebyggande arbete. Kommunbidraget sänks med 8,2 mnkr till följd av nedläggning av Pedagogisk inspiration samt med 1,5 mnkr till följd av centraliseringen av stadens kommunikatörer.

Förskolenämndens kommunbidrag förstärks med 20,2 mnkr för satsning på förskollärlönelyft. Kommunbidraget sänks med 7,7 mnkr till följd av nedläggning av Pedagogisk inspiration samt med 1,5 mnkr till följd av centraliseringen av stadens kommunikatörer.

I Kulturnämndens kommunbidrag omfördelas 19 mnkr till förstärkt barn- och ungdomskultur genom avskaffande av bidrag till studieförbund. Kommunbidraget minskas med 2,7 mnkr till följd av centraliseringen av stadens kommunikatörer.

Fritidsnämndens särskilda bidrag till Folkets hus avskaffas, vilket tillsammans med centraliseringen av stadens kommunikatörer leder till en minskning av kommunbidraget med knappt 5 mnkr.

Kommunbidraget till hälsa-, vård- och omsorgsnämnden förstärks med 55 mnkr för satsning på stärkt kvalitet i äldreomsorgen och införande av äldreкураторer. Samtidigt sänks kommunbidraget med 1,5 mnkr till följd av centraliseringen av stadens kommunikatörer.

Funktionsstödsnämndens kommunbidrag förstärks om 11,5 mnkr. för LSS-utbyggnad och externa placeringar. Kommunbidraget sänks med 1,1 mnkr till följd av centraliseringen av stadens kommunikatörer.

Arbetsmarknads- och socialnämnden får förstärkt kommunbidrag för en satsning på 100 mnkr på arbetsmarknadsinsatser hos fria aktörer, varav 50 mnkr omfördelas från arbetsmarknadsavdelningen. Nämndens kommunbidrag förstärks med ytterligare 30 mnkr för förstärkt arbete emot fusk och felaktigheter.

Kommunbidraget sänks med 2,2 mnkr till följd av centraliseringen av stadens kommunikatörer.

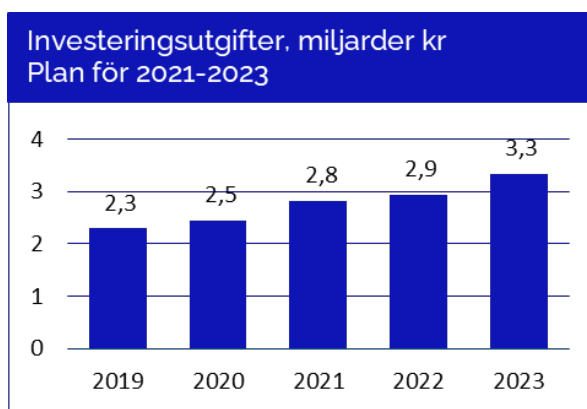
Kommunbidraget till arbetsmarknads- och socialnämndens ram för ekonomiskt bistånd sänks med 27 mnkr till följd av ny riktlinje om bistånd för hyreskostnader.

Investeringsverksamhet

Investeringar genomförs av nästan alla Malmö stads nämnder. De två nämnder med högst investeringsvolym är servicenämnden och tekniska nämnden. Servicenämnden genomför investeringar framför allt i byggnader för samhällsservice såsom skolor, förskolor, boenden samt lokaler för fritids- och kulturverksamhet. Tekniska nämnden genomför investeringar framför allt avseende exploatering och utbyggnad av staden. Övriga nämnder investerar i utrustning.

Investeringsnivån för åren 2021–2023 uppgår till 9 miljarder. Fördelningen mellan åren framgår av diagrammet nedan.

Försäljningar av exploateringsmark (exklusive avsättningar i form av gatukostnadsersättning) har beräknats till 360 mnkr per år. Under perioden planeras inga försäljningar av anläggningstillgångar.

Ekonomisk analys

Resultatutveckling

För 2021 budgeteras ett resultat om 0 mnkr. För 2022 planeras en resultatnivå om 0,5 % eller 100 mnkr och för 2023 planeras en resultatnivå om 1 % eller 220 mnkr.

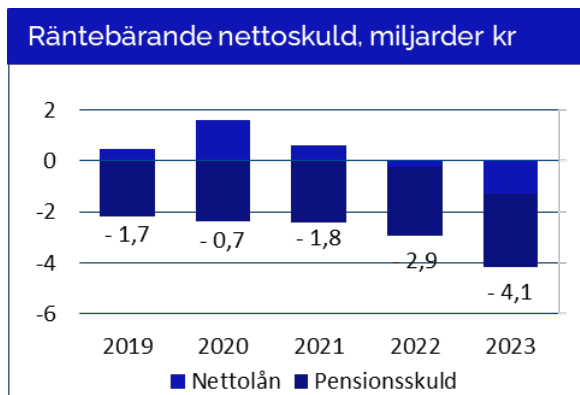
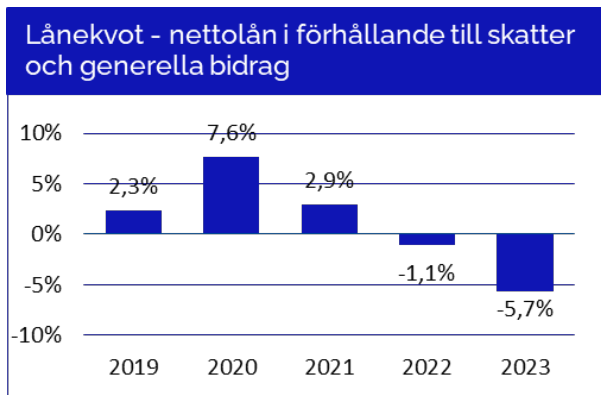
Lånekvot och räntebärande nettoskuld

Räntebärande nettolån ska enligt det finansiella målet uppgå till högst 30 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning år 2021. Utifrån de planerade

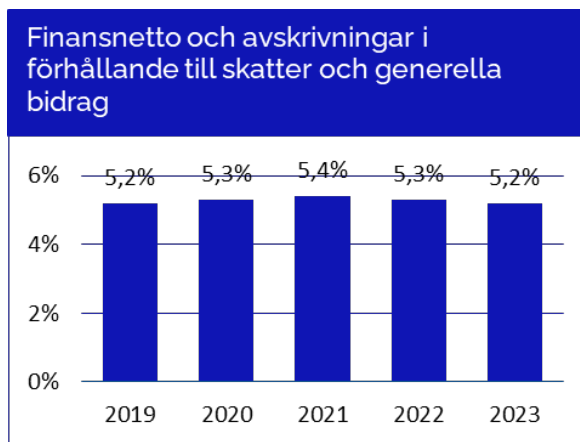
resultat- och investeringsnivåerna bedöms lånekvoten understiga 30 % under hela planperioden.

Vid ingången av 2021 beräknas kommunen ha en räntebärande nettoskuld om 0,7 miljarder kronor om pensionsskulden inkluderas. Under 2021 beräknas nettoskulden öka med 1,1 miljarder kronor. Under de två kommande åren ökar skulden med ca 1,1 miljarder kronor respektive ca 1,2 miljarder kronor till följd av fortsatt höga investeringsnivåer.

Finansnetto och avskrivningar

Relationen mellan finansnetto samt avskrivningar och skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning skall följas. Under perioden 2021–2023 beräknas andelen kostnader för kapitalanvändning vara relativt oförändrad på 5 %.

Finansiella rapporter

Driftbudget

<i>Tusentals kronor</i>						
	BAS	Index	Demografi	Effektivisering	Övrigt	KB 2021
Kommunfullmäktige	26 099	365		-529		25 935
Revisorskollegiet *)	12 794	230				13 024
Valnämnd	2 996	54				3 050
Överförmyndarnämnd	31 395	565				31 960
Kommunstyrelse	552 064	8 281		-56 034	-19 855	484 456
KS anslag till förfogande	116 348	1 280	25 000		-10 000	132 628
Servicenämnd	-342 000	282			-1 233	-342 951
Rivning och sanering	36 000					36 000
Teknisk nämnd	875 203	12 253		-44 373	16 471	859 554
Exploateringsvinster	-240 000				-30 000	-270 000
Rivning, sanering och detaljplaner	75 000				-35 000	40 000
Hamnanläggningar	-33 174				-8 000	-41 174
Miljönämnd	76 262	1 373		-3 882	-1 285	72 468
Stadsbyggnadsnämnd	96 047	1 729		-4 889	-1 527	91 360
Bostadsanpassningsbidrag	25 776	284				26 060
Gymnase- och vuxenutbildningsnämnd	1 829 871	32 938	40 600	-19 034	46 122	1 930 497
Grundskolenämnd	4 955 740	89 203	142 400	-51 873	15 227	5 150 697
Förskolenämnd	2 966 939	53 405	-45 900	-29 744	10 956	2 955 656
Kulturnämnd	520 431	8 327	4 500	-10 665	-2 747	519 846
Fritidsnämnd	582 043	8 149	5 153	-11 907	-4 988	578 450
Hälsa- vård och omsorgsnämnd	3 240 206	58 324	21 645	-33 202	53 416	3 340 389
Funktionsstödsnämnd	2 074 110	37 334	12 381	-21 238	10 317	2 112 904
Arbetsmarknads- och socialnämnd	1 890 471	34 028	38 111	-39 252	77 753	2 001 111
Hemlöshet	406 243	5 687	2 916	-8 297		406 549
Ekonomiskt bistånd	898 361	9 882	9 809	-18 361	-27 000	872 691
Statsbidrag flyktingar	-74 000					-74 000
SUMMA NAMNDERNA	20 601 225	363 973	256 615	-353 280	88 627	20 957 160
Skatter och generella statsbidrag	-21 148 344				-124 000	-21 272 344
Personalförsäkr/pensioner	325 000				-9 000	316 000
Bolag/kommunalförbund	223 056	10 316				233 372
Räntor och utdelningar	-213 375				-31 000	-244 375
Gemensamma anläggningar och övrigt	10 249				-62	10 187
SUMMA KOMMUNEN	-202 189	374 289	256 615	-353 280	-75 435	0

*) Budgetramen till revisorskollegiet beslutas av kommunfullmäktige utifrån förslagfrån KF:s presidium

Investeringsplan

<i>Tusentals kronor</i>							
	BUDGET	PLAN	PLAN	PLAN	PLAN	PLAN	TOTALT
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2021-2026
UTGIFTER							
Kommunfullmäktige	1 500	900	900	900	900	900	6 000
Kommunstyrelse	71 000	61 000	68 000	61 000	61 000	78 000	400 000
Teknisk nämnd	741 000	712 000	678 000	735 000	730 000	719 000	4 315 000
Teknisk nämnd Storstadspaketet för Malmö	166 000	228 000	628 000	738 000	407 000	520 000	2 687 000
Teknisk nämnd Hamnanläggningar	39 000	45 000	70 000	10 000	5 000	35 000	204 000
Miljönämnd	800	800	800	800	800	800	4 800
Stadsbyggnadsnämnd	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350	8 100
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	15 000	15 000	20 000	20 000	15 000	20 000	105 000
Grundskolenämnd	67 500	58 500	58 500	58 500	58 500	58 500	360 000
Förskolenämnd	24 000	34 000	23 000	30 000	32 000	35 000	178 000
Kulturnämnd	32 000	28 500	27 500	26 500	30 500	26 500	171 500
Fritidsnämnd	5 600	5 200	5 500	6 500	6 500	6 500	35 800
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnd	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	162 000
Funktionsstödsnämnd	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000	78 000
Arbetsmarknads- och socialnämnd	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	60 000
Service­nämnd	1 600 000	1 700 000	1 700 000	1 600 000	1 600 000	1 300 000	9 500 000
SUMMA	2 814 750	2 940 250	3 331 550	3 338 550	2 998 550	2 851 550	18 275 200
INKOMSTER (teknisk nämnd)							
Försäljning kvartersmark	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	3 600 000
-varav gatukostnadsersättning	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	1 440 000
Gatukostnadsersättning, privat mark	100 000	100 000	100 000	110 000	110 000	110 000	630 000
Storstadspaketet för Malmö stad	73 000	106 000	270 000	336 000	180 000	244 000	1 209 000
SUMMA	773 000	806 000	970 000	1 046 000	890 000	954 000	5 439 000

Resultaträkning

<i>Miljoner kronor</i>						
	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter	5 292	4 545	5 251	4 627	4 641	4 685
Verksamhetens kostnader	-23 312	-24 258	-23 910	-24 757	-24 966	-25 382
Avskrivningar	-1 147	-1 183	-1 226	-1 209	-1 197	-1 192
Verksamhetens nettokostnader	-19 167	-20 896	-19 885	-21 339	-21 522	-21 889
Skatteintäkter	14 006	14 489	14 290	14 676	15 207	15 803
Generella statsbidrag och utjämning	5 921	6 319	6 843	6 596	6 362	6 269
Verksamhetens resultat	760	-88	1 248	-67	47	183
Finansiella intäkter	269	305	260	244	275	346
Finansiella kostnader	-149	-217	-162	-177	-222	-309
Resultat efter finansiella poster	880	0	1 346	0	100	220
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	880	0	1 346	0	100	220

Balansräkning

<i>Miljoner kronor</i>						
	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2020	2021	2022	2023
Tillgångar						
Materiella & immateriella anläggningstillgångar	23 413	24 935	24 595	26 081	27 704	29 724
Finansiella anläggningstillgångar	12 656	14 893	13 653	14 802	17 530	18 425
Anläggningstillgångar	36 069	39 828	38 248	40 883	45 234	48 149
Bidrag till statlig infrastruktur	80	80	80	80	80	80
Omsättningstillgångar	3 522	3 522	4 347	4 347	4 347	4 347
Summa Tillgångar	39 671	43 430	42 675	45 310	49 661	52 576
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Årets resultat	880	0	1 346	0	100	220
Resultatutjämningsreserv	3 789	3 789	3 789	3 789	3 789	3 789
Övrigt eget kapital	12 568	13 448	13 448	14 794	14 794	14 894
Eget kapital	17 237	17 237	18 583	18 583	18 683	18 903
Pensionsavsättning	2 162	2 337	2 349	2 440	2 675	2 877
Andra avsättningar	242	242	242	242	242	242
Avsättningar	2 404	2 579	2 591	2 682	2 917	3 119
Långfristiga skulder	15 469	19 053	16 393	18 937	22 953	25 446
Kortfristiga skulder	4 561	4 561	5 108	5 108	5 108	5 108
Skulder	20 030	23 614	21 501	24 045	28 061	30 554
Summa Eget kapital, Avsättningar och Skulder	39 671	43 430	42 675	45 310	49 661	52 576
<i>Pensionsförmåner intjänade före 1998</i>	<i>-5 003</i>	<i>-5 093</i>	<i>-4 893</i>	<i>-4 674</i>	<i>-4 449</i>	<i>-4 287</i>

Finansieringsanalys

Miljoner kronor						
	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2020	2021	2022	2023
Årets resultat	880	0	1 346	0	100	220
Avskrivningar	1 147	1 183	1 226	1 209	1 197	1 192
Pensionsavsättning	181	175	187	91	235	202
Andra avsättningar	-19	0	0	0	0	0
Ej likviditetspåverkande poster	-624	-240	-265	-270	-240	-240
Medel från verksamheten	1 565	1 118	2 494	1 030	1 292	1 374
Minsk/ökn övr. långfristiga fordr.	-141	0	0	0	0	0
Minsk/ökn förråd m.m.	-4	0	0	0	0	0
Försäljn/inköp exploateringsmark	537	240	265	270	240	240
Minsk/ökn övriga kortfrist. fordr.	-1 465	0	0	0	0	0
Minsk/ökning förutbetalda investeringsbidrag	308	364	251	402	430	570
Ökn/ minskn övriga kortfristiga skulder	1 205	0	547	0	0	0
Kassaflöde löpande verksamhet	440	604	1 063	672	670	810
Kassaflöde investeringsverksamhet	-2 153	-2 705	-2 408	-2 695	-2 820	-3 212
Räntebärande fordringar	-1 985	-2 237	-997	-1 149	-2 728	-895
Räntebärande lån	2 421	3 220	673	2 142	3 586	1 923
Kassaflöde finansieringsverksamheten	436	983	-324	993	858	1 028
KASSAFLÖDE	288	0	825	0	0	0

